

Drie behoorden tot het 4de linieregiment. De rest was verdeeld over het 1ste linieregiment, karabiniers, lansiers en het Frans leger (201ste regiment). Vier miliciens, één beroepsvrijwilliger (hulpluitenant), twee vrijwilligers met premie (VAP)

Lissewege (zie tabel 18)

De gedenkzuil voor de slachtoffers uit de Eerste en de Tweede Wereldoorlog (figuur 73) staat op het plein Onder de Toren en is ingewerkt in de kerkhofmuur. Op een verhoog omgeven door hardstenen muurtjes staat een meervoudige sterk geprofileerde sokkel versierd met een laurierbladmotief. Hierop staat een vierkante zuil die bovenaan lichtjes naar binnen buigt. Alles werd uitgevoerd in hardsteen. Bovenaan op de voorkant van de zuil staat het wapenschild van Lissewege met errond een lauwerkrans en daaronder een Belgische helm met twee kanonlopen en twee gekruiste palmtakken in reliëf. Daaronder staat “1914-1918” en onderaan is de zuil versierd met een fries van verticale groefjes. Op de rechterkant van de zuil staat de tekst: “*Gevallen voor het vaderland*” met de namen en daaronder een bloemkrans in reliëf. Op de linkerkant staan eveneens de namen en een bloemkrans in reliëf. Op de muurtjes aan weerszijden van de zuil staan de namen van de slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog²⁷².

Het monument dateert van 1920²⁷³ en werd uitgevoerd door Rousseau uit Brugge²⁷⁴. De kostprijs bedroeg 11.958,75 fr.²⁷⁵ De gedenkzuil werd onthuld op 11 juli 1920²⁷⁶. Het feestcommissie voor de onthulling stond onder het voorzitterschap van raadslid Louis Monbaliu²⁷⁷.

Oorspronkelijk stond de gedenkzuil samen met een vrijheidsboom (die geveld werd in 1956) op het plein Onder de Toren vóór de nummers 5-6. In de jaren 1990 kreeg de gedenkzuil een nieuwe locatie aan de kerkhofmuur en op zijn plaats kwam een beeld van Willem van Saeftinge²⁷⁸.

Het monument is sinds 14 september 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed “Arduinen gedenkzuil”²⁷⁹.

²⁷² JACOBS M., *Zij die vielen als helden...*, deel 2, o.c., p.218

²⁷³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Lissewege [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122051> (geraadpleegd op 18 augustus 2018)

²⁷⁴ CARTREUL A., *De gesneuvelde soldaten van Lissewege 1914-18*; in *Rond de Poldertorens*, jaargang 1981, nr. 1, p.34

²⁷⁵ CARTREUL A., *De gesneuvelde soldaten van Lissewege 1914-18*; in *Rond de Poldertorens*, jaargang 1981, nr. 1, p.34

²⁷⁶ JACOBS M., *Zij die vielen als helden...*, deel 2, o.c., p.218; CARTREUL A., *De gesneuvelde soldaten van Lissewege 1914-18*; in *Rond de Poldertorens*, jaargang 1981, nr. 1, p.34

²⁷⁷ CARTREUL A., *De gesneuvelde soldaten van Lissewege 1914-18*; in *Rond de Poldertorens*, jaargang 1981, nr. 1, p.34

²⁷⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Onder de Toren* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/111279> (geraadpleegd op 18 augustus 2018)

²⁷⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Arduinen gedenkzuil* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/79788> (geraadpleegd op 18 augustus 2018)

Figuur 73. Gedenkzuil voor de slachtoffers uit WO I en WO II, Lissewege, Onder de Toren - © Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago

Tien soldaten hebben de oorlog niet overleefd op een bevolkingsaantal van 2261 inwoners (0,45% van het totale sterftcijfer). De gemiddelde leeftijd van de slachtoffers was 24 jaar. De maximum leeftijd was 29 jaar en de minimum leeftijd 21 jaar. Onder hen waren zes gehuwden, één weduwnaar en drie ongehuwden. Alle overledenen stierven in België.

In 1914 en 1918 zijn telkens drie slachtoffers gevallen, in 1915 en 1917 telkens twee en in 1916 geen enkele. Negen zijn overleden aan verwondingen, één aan ziekte (Leopold De Vlioger stierf in het hospitaal Cabour te Adinkerke aan griep en longontsteking oftewel de Spaanse griep).

De meeste gestorven soldaten dienden in het 11de linieregiment. De rest (7) waren gespreid over verschillende linieregimenten en regimenten als jagers te voet, de genie, karabiniers en artillerie. Zeven slachtoffers waren miliciens, twee oorlogsvrijwilligers en één vrijwilliger met premie (VAP).

Eén slachtoffer staat niet vermeld op het monument. De reden van het ontbreken is ons onbekend. Fernand Louis Nonnon, 26 jaar, ongehuwd, sneuvelde te Lampernisse op 27 september 1916. Als korporaal milicien behoorde hij tot het vierde linieregiment²⁸⁰.

In de tabellen van In Flanders Fields is eveneens de dood vermeld van de 83 jarige Julie Henneman in Neuville-sous-Montreuil (Frankrijk) in 1918.

²⁸⁰ In Flanders Fields, BWDR;